

Streszczenie

„Doświadczenie wychowania religijnego w rodzinie. Studium fenomenologiczne”

Praca podejmuje tematykę wychowania religijnego w rodzinie. Temat ten był wielokrotnie badany i opisywany, jednakże wśród licznych opracowań w literaturze fachowej bardzo trudno jest znaleźć takie, które analizowałyby to zagadnienie z perspektywy wewnętrznej (*emic*) używając jakościowych metod. Niniejsza rozprawa jest próbą wypełnienia – choćby w niewielkim stopniu – tej luki. Także wybór metody – bardzo rzadko stosowanej w dociekaniach pedagogicznych analizy ejdetycznej podyktowany był chęcią przyglądania się zjawisku z różnych perspektyw u na różne sposoby.

Pierwszy rozdział poświęcony jest teoretycznym rozważaniom ujętym koncentrycznie – tzn. od opisu najszerszych zagadnień Autor stopniowo przechodzi do coraz bardziej szczegółowych. Najpierw zostają więc przedstawione wybrane definicje i klasyfikacje dotyczące rodziny i wychowania oraz nakreślony zostaje kontekst społeczno-kulturowy, w którym współczesna rodzina funkcjonuje i wychowuje. Następnie uwaga zostaje skierowana na zjawisko wychowania religijnego: jego różne aspekty ze szczególnym uwzględnieniem roli rodziny, kontekstu społeczno kulturowego, w którym się dokonuje (sytuacji pluralizmu światopoglądowego) oraz biblijnego modelu wychowania. Zakończenie rozdziału stanowi zarys modelu wychowania religijnego prezentowanego w ramach Drogi Neokatechumenalnej – czyli formacji katolickiej, w którą zaangażowani są Badani.

Drugi rozdział – poświęcony metodologii badań własnych – rozpoczyna się opisem filozoficznej podstawy przyjętej metodologii czyli fenomenologii, ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji Edmunda Husserla. Na tej podstawie zakreślono zasadnicze różnice pomiędzy metodologią jakościową i ilościową, a następnie opisano najważniejsze cechy tej pierwszej – wybranej jako narzędzie dla niniejszych badań. W obrębie metodologii jakościowej szczególną uwagę poświęcono analizie ejdetycznej – zakreślono wybrane stanowiska (ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji Roberta Sokolowskiego i Andrzeja Ryka) i na ich podstawie skonstruowano podejście charakterystyczne stanowiące podstawę planowanych badań, których głównym celem było stworzenie opisu doświadczenia

wychowania religijnego i uchwycenie istoty tegoż doświadczenia jawiącej się w narracjach badanych rodziców.

Trzeci rozdział poświęcony jest przebiegowi i wynikom badań własnych. Pierwszy ich etap stanowiło przeprowadzenie serii wywiadów z (wybranymi celowo) rodzicami przykładającymi dużą wagę do wychowania religijnego dzieci. Zebrany w ten sposób materiał empiryczny poddany został kilkakrotnej analizie mającej na celu poszukiwanie w badanym fenomenie powszechników empirycznych oraz powiązań między nimi, aby na tej podstawie stworzyć opis doświadczenia badanych i przeprowadzić analizę struktury tegoż doświadczenia. Ostatnim krokiem analizy było wyobrażeniowe uzmiennianie badanego fenomenu mające na celu uchwycenie jego istoty. Badanie wykazało, że fundamentalną rolę w wychowaniu religijnym dzieci odgrywa doświadczenie religijne rodziców. W podsumowaniu zakreślono perspektywy dalszych badań pogłębiających przedstawione w niniejszej pracy poprzez badanie tej samej rzeczywistości przy użyciu innych metod, oraz wskazano niektóre możliwości zastosowania analizy ejdetycznej do badania innych fenomenów związanych z wychowaniem religijnym. Na podstawie wyników prezentowanych w niniejszej pracy badań sformułowano także postulaty praktyczne odnoszące się zarówno do rodziców jak i duszpasterzy. Najważniejszym z nich jest skupianie troski i energii poświęcanej wychowaniu religijnemu młodego pokolenia przede wszystkim na pogłębianiu doświadczenia religijnego rodziców.